BANSANSI BA GILLETTE

(yamonwa kwa bau basansulwa)

«Lupitalu lubukanga bambevo. Kimvuka kia lusansu kisimbanga bantu.»

I. Bansadi ba mu kati

Ekolo kia bima bia nzayilu ya masini, kuna bantu.

Mambu mazingilwa malenda samunwa, kansi ka malendi kabulwa ko.

Tulenda wa disolo mbala lukama, kulonguka dio, kutala dio kiambote, nkutu kuzaya konso ndambu yandi. Kansi diambu dizingilwa disikalanga ntangu zawonso dia muntu mosi kaka. Kavena muntu ulenda dio vana kwa nkaka ko bonso bavananga nkanda wa nlongoko.

Nzayilu i diambu diankaka.

Nzayilu ilenda kabananwa, nataswa, longwa.

Kansi ka disalamanga ntangu zawonso ko.

Kuna bantu batanininanga nzayilu yau bonso kima kiau kibeni, ye boma vo kuyikabula kilenda fwasa ntalu yau ya kisalu voso nzimbu zau. Bankaka, kansi, bazayanga vo ntalu ya kieleka ya nzayilu ka ikululukanga ko vava ikabananwanga, kansi iyikanga.

Bima bia nzayilu ya masini bikulanga mu nsobolo ye mu nzimbu zitulwanga mu yau.

Bayingi bamonanga ntalu kaka.

Bau batulanga nzimbu kikilu bamonanga kima kiankaka.

Ka batulanga nzimbu ko mu sumba masini, logisiele, voso kima kia kisalu.

Batulanga nzimbu mu yidikisa kina bantu balendanga vanga mu yau.

Mbuma ya nzimbu mbala mingi i nsuka kaka ya diambu.

Lukwikilu, kiyekwa ye kimfumu kia kisalu kimonekanga kwa bantu i bisika bia kieleka bia nzietolo.

I mu kuma kiokio nzo ya lusansu ka ifwananga ko ye ntalu a masini mandi.

Nzo ya lusansu ifwananga ye bantu basalanga mu yo.

Ye nkubikilu yau.

Ye ngolo zau za kuwa.

Ye luzolo luau lwa kukabula kina bazeye.

Tukitukanga ona tuena mu kuma kia bantu tubwanananga.

Konso mbuma inatanga nsonikinu ina ka imonekanga ko ya muntu mosi watulonga kima, wayidikisa kiluvu, watusonga nzila, voso watuvana kaka ntangu andi.

Bantu ba nunu bazeye kiambote kieleka kiaki.

Mu kati kia mambu mau ma ntalu kuluta kuna luzindalalu.

Ka lubakwanga ko ye diploma.

Ka lulongwanga ko mu nlongoko.

Lubutukanga mu mambu mazingilwa, mu bifu, mu kuvingila, ye mu mimpasi miviokwa mu ntangu.

I nzayilu ya luvuvamu.

Mosi mu nzayilu zina mbala ya fioti zimonekanga mu CV, kansi mbala mingi zivambulanga muntu wa kisalu ye muntu ulenda sansa bankaka.

Kadi ekolo kia bima bia nzayilu ya masini, kia minsiku mia kisalu ye kia nzayilu ya ndambu, ntangu zawonso kuna bantu.

Ye i bau bavananga ntendula kwa mambu mankaka mawonso.

Bantu bakininganga mu nzo ya lusansu mbala mingi i bau kaka.

Bansadi ba kinesi.

Bansadi ba nkudulu ya kisalu.

Banfumbu.

Bansadi ba lusansu.

Bansadi ba biro.

Ka bonso bisalu ko.

Ka bonso bisika ko.

Bonso kuvwa kwa muntu kwa ntangu zawonso.

I bau batambulanga, bawanga, basimbanga, bayidikanga, bakasakesanga ye batambulanga, konso lumbu, ye nzila ya bau bantomba vutuka mu luzingu luau.

Kisikalanga kiese kia kuzaya bau, kuvova ye bau, kuwa masolo mau ye kusamuna mametu.

Kadi nkudulu ka i nzila ya muntu mosi kaka ko.

I mbuma ya nzayilu zayingi zisalanga kimosi mu nsuka mosi.

Nzayilu ibukanga nitu.

Kuvwa va lweka kusadisanga mu simba nzila.

II. Epilogi

Bantu ekolo kia mambu mankaka mawonso: mankaka malenda vingila.

III. Lukaya lwa nsoneki

Kisalu kiaki ka kialombwa kwa muntu ko.

Ka kiatekwa ko.

Ka kiavangwa mu kuma kia nteka ko.

Kiasonamwa mu telamana kimbangi kia ntalu a nkudulu, kia lukumu lwa muntu, ye kia kintwadi kia bantu.

Mfutu wa mosi kaka walombwa i dolar dimosi dia kidimbu — ka bonso ntalu a kisalu ko, kansi bonso kimbangi kia nkanu wa kintwadi sambu kia kinkulu kia lusansu, kia vuvu ye kia kiyekwa.

Ferdinando